

Naturstyrelsen, Hovedstaden
Dyrehaven 6
2930 Klampenborg

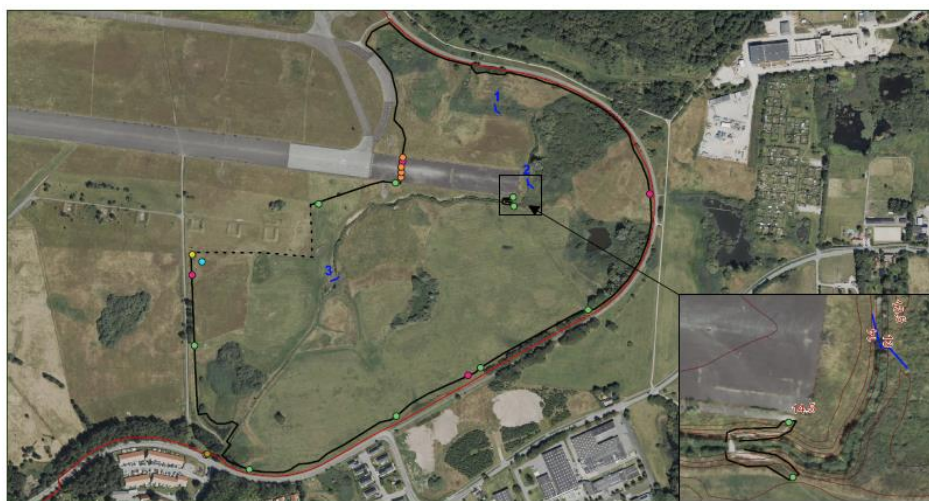
Tilladelse til etablering af 3 vadesteder til kreaturkrydsning på Tibberup Å

Vandløb: Tibberup å (offentligt vandløb)

Matr.nr: 25a 33b, Jonstrup Vang, Værløse og 23a, Bringe By, Værløse.

Ansøger: Naturstyrelsen

Grundejer: Naturstyrelsen

Figur 1 oversigtskort og placering af vadestederne 1, 2 og 3

Dato: 5-12-2025

Sags id: 25/3983

Dok.nr.: 52431/25

Furesø Kommune

Center for By og Miljø

Tlf.: 7235 4000

Telefon åbningstider:

Mandag-fredag kl. 10-14

Torsdag kl. 10-17

Skriv til os via Digital Post fra
borger.dk og virk.dk

www.furesoe.dk

Afgørelse

Furesø Kommune har, som vandløbsmyndighed, besluttet at godkende etablering af 3 vadesteder over Tibberup Å, som beskrevet i denne godkendelse. Tilladelsen gives med hjemmel i vandløbsloven (LBK nr. 1217 af 25/11 2019) §§ 6 og 47 samt §§ 3 og 9 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og – restaurering (BEK. nr. 834 af 27/6 2016).

Der er givet dispensation fra husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. afstandskrav til byzone den 5. december 2025

Der er truffet afgørelse om vvm pligt om etablering af vadesteder den 4. december 2025.

Projektet må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller eventuelle klager er afgjort.

Vilkår:

1. Det opgravede materiale må ikke deponeres på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
2. Det opgravede materiale må ikke give anledning til terrænreguleringer over ½ meter
3. Der må ikke foretages udsåning af græsser eller andre frøblandinger på brinkerne
4. Der skal etableret adgang igennem folden ved sandfang på den sydlige side af landingsbanen, og ved den vestlige indgang ved landingsbanen, så der kan komme arbejdskørsel igennem til tømning af sandfang.
5. Arbejdskørsel i området skal begrænses til det for arbejdet nødvendige, og der skal benyttes køreplader indenfor områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
6. Arbejdet skal udføres som beskrevet i godkendelsen.
7. Der må ikke tilføres vandløbet miljøfremmede stoffer eller i øvrigt påføres vandløbet skader, der kan påvirke miljøet nedstrøms.
8. Vandets frie løb må ikke forhindres.
9. Hvis der findes arkæologiske artefakter under gravningen, skal arbejdet standses og Museum Nordsjælland kontaktes på tlf. **72 17 02 40**
10. Arbejdets påbegyndelse og færdigmelding skal meddeles vandløbsmyndighederne.
11. Arbejdet skal udføres indenfor 3 år fra dato for denne godkendelse og udløbet af klagefristen.

Lovhjemmel

§ 6 og §47 Bek. nr. 1217 af 25/11 2019 om lov om vandløb

§ 3 og §9 Bek. nr. 834 af 27/6 2016 om vandløbsregulering- og restaurering mv.

Baggrund

Naturstyrelsen ønsker at fremme biodiversitet på den tidligere Flyvestation Værløse i form af mere afgræsning på den centrale del af flyvestationen. Naturstyrelsen har igangsat en proces med at konvertere ca. 35 ha åbent græsareal med høslæt til en fold med helårsgræssende kvæg. Aktuelt har Naturstyrelsen ansøgt Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om finansiering af projektet.

Det kommende græsningsareal er karakteriseret ved at være relativt kuperet og er gennemskåret af Tibberup Å. En stor del af arealet består af de §3-beskyttede naturtyper, mose, overdrev og små søer. Flere af moserne er helt eller delvist af kategorien fugtigt krat med pilekrat. Disse arealer fremstår på luftfoto træbevoksede. Tibberup Å snor sig gennem området, og er for knap ti år siden blevet fritlagt af Furesø Kommune. På grund af det kuperede terræn ligger dele af åens fritlagte forløb dybt i terrænet som en dyb ”canyon” og de stejle brinker bidrager med spændende natur. Der er lærker og andre engfugle på arealet.

Græsning skal være med til at udvikle naturtilstanden af de beskyttede naturtyper og skabe mere biodiversitet. Området har med sit allerede varierede terræn og naturindhold et stort naturpotentiale og det er målet, at kvægets tilstedeværelse med tråd, bid og møg vil skabe mere variation og nye levesteder. Græsningen vil blandt andet være med til at reducere dominansen af græsser og fremme blomstrende urter og buskopvækst i den mosaik af naturtyper, der allerede findes.

Der vil fortsat være offentlig adgang til og igennem folden. Projektet har været præsenteret ved et borgermøde i efteråret 2024 og der er indarbejdet forslag fra borgerne til klaplåger etc.

Tibberup Å deler folden i to, en østlig og en vestlig. Naturmæssigt vil det være af høj værdi at åens rene, rindende vand indgår i folden trods de udfordringer det giver for kvægets færdsel.

Projektet

For at sikre at kvæget kan færdes i hele folden ansøges der om de nødvendige tilladelser til at etablere tre vadesteder over Tibberup Å samt kvægstier, der giver kvæget en sikker adgang ned ad brinken til vadestederne. Den offentlige adgang til folden fordrer også, at indretning af folden tager hensyn til både kvæg eller mennesker skal kunne færdes frit og ikke føle sig trængt.

Den fritlagte å ligger så dybt og stejlt i terrænet, at kvæget ikke naturligt vil kunne gå ned ad brinkerne og over åen, hvis der ikke etableres ”kvægstier” på

begge sider af alle vadesteder. Det vurderes, at kvæget vil benytte kvægstierne og der være med til at skåne brinkerne fra at blive trådt ned.

Vadestederne er, hver for sig, med til at sikre, at kvæget kan færdes naturligt på tværs og i hele folden.

Vadested nr. 1 giver kvæget adgang til den nordligste del af folden, som de ellers vil være forhindret i, da der er et moseområde med pilekrat, hvor kvæget ikke kan gå igennem.

Vadested nr. 2 medvirker til at kvæget kan passere øst-vest over åen

Vadested nr. 3 sikrer, at kvæget kan komme til vandtruget.

Vadestederne kan desuden fungere som vandingsteder, når der ikke er frost.

Figur 2 oversigt over vadestedernes placering

Afgravning og etablering:

Etablering af vadesteder til kreaturovergange:

Etablering af tre vadesteder over Tibberup Å med dertilhørende kvægstier på begge sider af vandløbet. Placering kan ses på ovenstående kortbilag.

Vadestedernes og kvægstiernes opbygning.

Vadestederne: Vandløbet udvides i bunden på en strækning på fire meter og i fuld bredde. Derudover udgraves brinken i en halvcirkel på hver side af vandløbet med en radius på 2 meter målt fra vandløbets bred. Halvcirklerne skal have en hældning på ca. 1:4 (se skitse med tværsnit af vadestedet nedenfor).

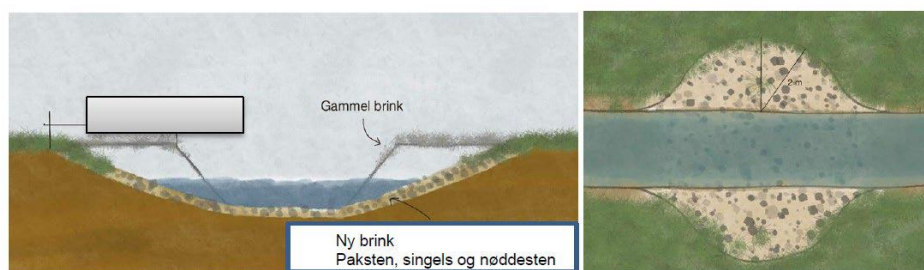
Vadestedet opbygges derefter med en bund af paksten (Ø120-200 mm), der dækkes med en blanding af singles (Ø32-62mm) ca. 60 % og nøddesten (Ø16-32mm) ca. 40%. Når paksten, singles og nøddesten er lagt ud, skal vandløbets bundkote være den samme som før. Materialerne er udvaskede, dvs. rene.

Kvægstierne:

Kvægstierne etableres for kvæget kan komme ned til vadestederne og vil have en størrelse og bredde, som sikrer sikker kvægfærdsel. Stierne skal have en hældning på 1:4 og materialemæssigt bestå af to dele, en i det våde og en på den

tørre jord. Den del af kvægstien som er dækket af vand skal opbygges på samme måde som selve vadestedet og den zone over vandspejlet, hvor jorden er våd skal der trykkes singels og nødder ned i det eksisterende terræn indtil der er en fornuftig modstand. Den tørre del af kvægstien etableres med grus og med en pilhøjde/ hældning, så regnvand søger ud til siderne. Arbejdet vil foregå med maskiner med lavt dæktryk og ved brug af plader der skåner §3 områderne. Det afgravede materiale vil blive fordelt på ikke beskyttede arealer i et højst 50cm tykt lag.

Overskudsjord fra gravearbejdet vil blive deponeret lokalt uden for 2 m bræmmen om vandløbet og på ikke §3-kortlagt areal eller som opfyld af lavninger. Der vil ikke blive deponeret jord og/eller lavet terrænændringer, som vil kræve landzonetilladelse.

Figur 3 skitse af et vadested. Tv. ses et tværsnit af vandløbet. Brinkerne i dette projekt er højere end på skitsen og halvcirklerne på hver side vil altså ikke nå det oprindelige terræn. Derfor skal der i dette projekt ydermere laves kvægstier. Th. ses vandløbet fra oven med vadested i 4 meter af åens længde og brinkerne udjævnet i skrånende halvcirkler på hver side med en radius på 2 meter.

Drift

Vadestederne skal tilses jævnligt og ved tegn på at vandløbsbunden opstøver vandet skal bunden retableres.

Tidsplan

Projektet forventes at kunne laves indenfor 30 arbejdsdage.

Økonomi

Ansøger og bygherre betaler udgift til anlæg og drift

Myndighedsbehandling

Offentlig høring af reguleringsprojektet.

Reguleringsprojektet har været i offentlig høring fra 23.april - 21.maj 2025. Der er kommet 1 høringssvar fra Dansk Naturfredningsforening Furesø som bifalder projektet.

Da vandløbet ikke er omfattet af §3 og der ikke skal arbejdes i §3 områder, er der ikke søgt dispensation efter NBL §3.

Der er givet dispensation efter husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav til byzone den 4.december 2025 som ikke kræver høring.

Der er den 4.december truffet afgørelse om vvm pligt efter miljøvurderingslovens §21 og kriterierne i bilag 6.

Miljø- og planforhold

Tibberup Å er ikke på omtalte strækning beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og der arbejdes ikke i §3 arealer. Området ligger i landzone og er ikke omfattet af lokalplan. I kommuneplanen er det udlagt som rekreativt område. Der er ingen fredninger i området.

Fig.2 Naturbeskyttelse ved Tibberup Å overdrev (gul), mose (brun).

Etableringen af vadesteder ændrer vandløbets skikkelse og kræver derfor tilladelse fra vandløbslovens §§17 og 47 i bekendtgørelse nr. 1217 af 25/11 2019 om lov om vandløb og fra §§ 3 og 9 i bekendtgørelse nr. 834 af 27/6 2016 om vandløbsregulering- og restaurering mv.

Habitatvurdering

Internationale naturbeskyttelsesinteresser

De ansøgte vadesteder ønskes placeret hhv. ca. 675m, 685 m og 830 m fra nærmeste Natura 2000-område N139: Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov, som udgør habitatområde H123 og fuglebeskyttelsesområde F109. Det er Furesø Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for habitatområdet, da etablering af vadestederne er af lokal karakter og kun vil berøre de ansøgte matrikler.

Der er registreret flere arter af flagermus over sletten på flyvestationen, bl.a. dværg- og brunflagermus. De tre vadesteder ønskes placeret, hvor der ingen større træer er. Flagermusene fouragerer primært over det åbne område, og det er kommunens vurdering, at placering af vadesteder over åen ikke vil forringe eller ødelægge områdets funktion som yngle-, raste- og fourageringsområde for flagermus, da der ikke findes egnede levesteder for arterne indenfor de ansøgte placeringer.

Både stor vandsalamander og spidssnudet frø findes udbredt på egnede lokaliteter i kommunen. Der er i 2018 registreret spidssnudet frø ca. 175 m nord for vadested 3. Padderne benytter muligvis området omkring vandløbet som spredningskorridor til vandring mellem yngle- og rasteområder. Det er kommunens vurdering, at etablering af de tre vadesteder ikke vil hindre paddernes eventuelle vandring, da vadestederne ikke udgør en hindring. Det er derfor kommunens vurdering at det ansøgte, ikke vil forringe eller ødelægge eventuelle yngle- og rasteområder for padder.

Det er Furesø Kommunes vurdering, at der ikke findes egnede levesteder for markfirben i det område, hvor vadestederne etableres.

Der er for nyligt registreret odder i Værebros Å, ca. 3 km fra den ønskede placering af vadestederne. Der er ikke registreret odder i Tibberups Å. Det er kommunens vurdering, at såfremt der måtte være odder i vandløbet vil etablering af vadestederne ikke hindre odderens mulighed for at benytte vandløbet eller området omkring. Det ansøgte vil derfor ikke forringe eller ødelægge eventuelle yngle- og rasteområder for odder.

Det er på baggrund af ovenstående Furesø Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre forringelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de beskyttede arter i området. Den økologiske funktionalitet af yngle- og rasteområder for alle bilag IV-arter vurderes at være opretholdt.

Fortidsminder

Der er ikke fortidsminder ved de områder hvor der graves.

Konsekvensvurdering

Afvandingsmæssige og vandspejlsmæssige forhold

Vadestederne vil blive etableret således at vandløbets regulativfastsatte bundkote fastholdes. Vadestederne vil blive sikret med sten og derfor vil bunden ikke have tendens til at hæve sig ved transport over vandløbet. Det er Furesø Kom-

munes vurdering at vadestederne ikke vil give afvandingsmæssige eller vand-spejlsmæssige ændringer.

Fremtidig naturkvalitet i vandløbet

Vadestederne vil ikke forringe vandløbets flora og fauna da dyrene kun bruger vandløbet til overgang til nye græsningsområder og som drikkevandsindtag. Det er ikke normalt at dyr bruger overgange til afsætning af gødning, hvorfor vandløbet ikke vil tilføres gødning. Etableringen med fast bund hindrer at brinkerne skrider ned og hæver bunden. Det er derfor Furesø Kommunes vurdering at der ikke sker ændringer i naturkvaliteten i vandløbet.

Afværgeforanstaltninger

Der er ikke behov for afværgeforanstaltninger i forhold til projektets gennemførelse.

Endelig afgørelse om arealerhvervelse og rådighedsindskrænkning

Der er ikke rådighedsindskrænkning eller arealerhvervelse i projektet. Da projektet ikke medfører ændringer i ejerforhold eller begrænsninger i rådighed over arealet, vil denne godkendelse ikke blive tinglyst.

Frist for arbejdets udførelse

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen for den endelige afgørelse.

Offentliggørelse

Godkendelsen bliver annonceret på Furesø kommunes hjemmeside den 5.12.2025 Klagefrist er 4 uger, senest d.2.januar.2025 via kpo.naevneneshus.dk

Klagevejledning

Der kan klages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over afgørelsen efter reglerne i vandløbslovens kap. 16.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er enhver med individuel, væsentlig interesse i afgørelsen, en berørt nationalpark oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelsen af natur og miljø som hovedformål eller varetager væsentlige rekreative interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus (www.naevneneshus.dk). Klageportalen findes også på

www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på ligesom du plejer, typisk med MitID.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

I Klageportalen sendes din klage automatisk til kommunen. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Retsvirkning af godkendelse

Efter vandløbslovens § 82 er godkendelsen først gældende, når klagefristen er udløbet, og eventuelle klager er afgjort, medmindre Natur- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Venlig hilsen

Pia Holm Nielsen
sagsbehandler